

Lav epistemisk status betyr ikke dårligere behandling

Rebecka Mikkelsen
psykolog

Som faggruppe bør vi ta større ansvar for å formidle at behandling med lav epistemisk status også kan være god og virksom behandling.

I sitt fagessay i juliutgaven argumenterer Ole Magnus Vik med at psykoterapifeltet er i en epistemologisk krise (Vik, 2022). Dette begrunner han med at dagens konseptualisering av psykoterapi i all hovedsak baserer seg på vitenskapelig kunnskap med høy epistemisk status. Kunnskap med høy epistemisk status er sikker kunnskap, og vitenskapelig kunnskap assosieres med høy epistemisk status. Med et strengt vitenskapelig perspektiv på psykoterapi risikerer vi å gå glipp av de mange viktige elementene som ikke lar seg måle i virksom psykoterapi. Dette støttes også av forskning på psykoterapi.

Vik foreslår derfor at vi hovedsakelig bør forstå psykoterapi ut fra et filosofisk-fenomenologisk epistemisk perspektiv, og erkjenne at kunnskapsgrunnlaget er bredere enn det vi i dag fremstiller det som. Han etterspør en utvidelse av evidensbegrepet for psykoterapi slik at et førvitenskapelig kunnskapsgrunnlag får større plass, og at man derfor i større grad anerkjenner de prosesser i psykoterapi som vanskelig lar seg manualisere og replisere.

Kan vi forvente at en behandling basert på kunnskap med lavere epistemisk status skal bli prioritert?

Dette fikk meg til å undres over hva som vil skje idet faggruppen åpner opp for at psykoterapiens kunnskapsgrunnlag har en lavere epistemisk status enn det diskursen hittil tilsier. Vik argumenterer for at en slik endring i anerkjennelsen av psykoterapiens kunnskapsgrunnlag ikke nødvendigvis må innebære en reduksjon i fagfeltets status. Et spørsmål er likevel om politikere, og samfunnet som helhet, vil klare å forstå verdien av denne anerkjennelsen.

- Vil en slik anerkjennelse føre til at det bevilges færre midler øremerket til psykoterapi?
- Kan vi forvente at en behandling basert på kunnskap med lavere epistemisk status skal bli prioritert ressursmessig?

Det er forståelig at politikere, så vel som samfunn, ønsker at den behandling som innvilges ressurser, hovedsakelig skal baseres på kunnskap med høy sikkerhet. Samtidig må man ikke ukritisk blande sammen god og virksom behandling med behandling fundert på et kunnskapsgrunnlag med høy epistemisk status.

En viktig implikasjon av denne erkjennelsen er derfor at vi som faggruppe må finne måter å formidle at behandling med lavere epistemisk status også kan være god og virksom behandling.

Referanser

Vik, O. M. (2022). Psykoterapiens kunnskapsgrunnlag. Tidsskriftet for Norsk Psykologforening, 59(8), 734–739.